

З НАГОДИ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БОРОТЬБИ З ТУБЕРКУЛЬОЗОМ

Контактна особа: **Євгенія Гелюх**,
тел: (+380 44) 490 54 85 дод. 158,
моб: +380 50 419 05 91,
e-mail: geliukh@aidalliance.org.ua

---

24 березня Україна в черговий раз приєднується до відзначення Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом. Цього року він пройде під гаслом

«Знайти, лікувати, вилікувати кожного!»

З 1995 року в Україні триває епідемія туберкульозу. Не дивлячись на всі докладені зусилля, досі не вдалося зупинити цю небезпечну хворобу. Більше того, наразі широкого розповсюдження набула хіміорезистентна форма туберкульозу, яка важко піддається лікуванню. В Європейському регіоні показник поширеності мультирезистентного туберкульозу є найвищим серед усіх регіонів, що охоплюються Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ).

За оцінками ВООЗ протягом 2013 року близько 9 млн. людей захворіло на туберкульоз, та лише 6,1 млн. з них були зареєстровані, тобто третина хворих не були виявлені та не розпочали лікування. З 1,5 млн. хворих, які померли від туберкульозу, 360 тис. були ВІЛ-інфікованими.

У той же час ВООЗ зазначає, що завдяки впровадженню ефективних стратегій боротьби з ТБ протягом перших років нового тисячоліття було збережено 37 млн. життів. Цей факт свідчить про те, що світ рухається в правильному напрямку в боротьбі з епідемією туберкульозу, однак ми маємо докладати більше зусиль для досягнення вагомих успіхів.

Протягом останніх років в Україні намітилася тенденція до зниження захворюваності на ТБ та смертності від нього. Так, в 2014 році захворюваність знизилася на 12,4% у порівнянні з 2013 роком, смертність – на 12,7%. Проте, все більш широкого розповсюдження набувають хіміорезистентні форми туберкульозу, у 2013 році вперше зареєстровано більше 9 тис. пацієнтів з мультирезистентним туберкульозом. Через складну суспільно-політичну ситуацію в Україні з'явилися нові групи ризику щодо захворювання на туберкульоз – внутрішньо переміщені особи (переселенці з Донбасу) та особи, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях. Оскільки заходи з профілактики, виявлення та лікування туберкульозу в них не проводяться належним чином, можливо зростання захворюваності на туберкульоз в наступні роки саме серед цих груп населення.

Впродовж 2014 року Альянс-Україна закупив протитуберкульозні препарати для лікування хворих на мультирезистентну форму туберкульозу для 5250 пацієнтів. На сьогоднішній день близько 30% пацієнтів з мультирезистентною формою туберкульозу проходять лікування препаратами, закупленими Альянсом-Україна в рамках програми Глобального фонду по боротьбі зі СНІДом, туберкульозом

та малярією (далі – Глобальний фонд). Крім того, у зв'язку із затримкою централізованих державних закупівель, Альянс-Україна терміново реалізував закупівлю протитуберкульозних препаратів другого ряду на суму понад 4,6 млн. доларів США на 4 квартал 2014 року та 1 квартал 2015 року для забезпечення безперервності схем лікування хворих на мультирезистентний туберкульоз, які раніше почали лікування протитуберкульозними препаратами за кошти державного бюджету.

Наприкінці лютого цього року Глобальний фонд надав Україні понад 133 млн. доларів для боротьби з туберкульозом та СНІДом на 2015-2017 роки. Більше третини всіх коштів цього гранту (43 млн. доларів) буде спрямовано на боротьбу з туберкульозом.

Вже цього року планується збільшення питомої ваги пацієнтів, які отримують лікування за кошти Глобального фонду, майже до 50% - Альянс-Україна планує забезпечити 5250 пацієнтів з мультирезистентною формою туберкульозу (включно з пацієнтами, які перебувають у пенітенціарних закладах) препаратами другого ряду, а також ліками для усунення побічних реакцій, що виникають під час лікування. Закуплені препарати поставлятимуться в усі регіони України, за виключенням окупованого Криму.

Проекти з раннього виявлення туберкульозу серед представників груп ризику, які впроваджувалися Альянсом-Україна протягом 2013-2014 років, довели свою ефективність. Так, у 2013 році кількість вперше діагностованих випадків туберкульозу серед споживачів ін'єкційних наркотиків збільшилася майже вдвічі. Тому в рамках програми за підтримки Глобального фонду «Інвестиції заради впливу на епідемії туберкульозу та ВІЛ-інфекції» заплановане розширення даних проектів та впровадження нових задля залучення осіб з груп ризику щодо ТБ: безпритульних, ромського населення, засуджених. Всього протягом наступних 3-х років впровадження гранту планується обстежити 21 тис. представників найбільш уразливих верств населення.

Провідним партнером Альянсу у наданні супроводу пацієнтам, хворим на туберкульоз, є Національне товариство Червоного Хреста – протягом 2015-2017 рр. послугами по супроводженню пацієнтів з мультирезистентною формою туберкульозу на амбулаторному етапі лікування заплановано охопити 9 300 пацієнтів, тобто всіх пацієнтів, що проходять лікування в рамках програми ГФ.

Альянс-Україна впроваджує програми у галузі туберкульозу не лише в Україні, а й у інших країнах нашого регіону. Зокрема, в рамках проекту «Посилення потенціалу НУО для більш значущої участі у відповідь на епідемію ТБ», який впроваджується у партнерстві з Європейською ТБ Коаліцією за фінансової підтримки Агентства з міжнародної співпраці Німеччини (GIZ), посилена адвокаційна робота в регіоні. Громадянське суспільство бере активну участь у кампанії Європейської ТБ Коаліції, спрямованої на пріоритизацію боротьби з туберкульозом урядами країн регіону. У кожного є можливість долучитися до кампанії, яка триватиме до 30 березня 2015 року, [підписавши звернення](#) до Міністра охорони здоров'я, Міністра фінансів, Міністра соціальної політики України.

Альянс-Україна закликає
розширювати заходи з раннього
виявлення туберкульозу серед
уразливих груп та надавати підтримку
хворим на туберкульоз для успішного
подолання епідемії в Україні!